

**MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI
MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA**

Instituția Publică „COLEGIUL AGROINDUSTRIAL DIN RÎȘCANI”

APROBAT

la ședința Consiliului de administrație
Proces verbal nr. _____ din _____ 2019
Președinte al Consiliului de administrație
Directorul Colegiului
A. Volentir

REGULAMENTUL-INTERN

POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE

IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani

Rîșcani, 2019

I. SCOPUL REGULAMENTULUI INTERN

POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE

1. Regulamentul intern Politica antifraudă și anticorupție este elaborat pentru a consolida controalele interne, care să ajute detectarea și prevenirea fraudei și a altor activități ilegale, desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale și de imagine ale IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani.
2. Scopul principal al politicii este crearea unui mediu instituțional intern care să defavorizeze inhibarea fraudei, contribuind la conștientizarea riscurilor și a consecințelor de fraudă și anticorupție.

II. DOMENIUL DE APLICARE

3. Prevederile prezentului Regulament se aplică fraudelor și suspiciunilor de fraudă, care implică personalul IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani în raport cu alte părți, cu relații de natură financiară și/sau non-financiară.
4. Activitatea de investigare a fraudei/suspiciunii de fraudă va fi efectuată indiferent de nivelul riscului asociat, poziția ocupată, sau relația contra-părții cu IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani.

III. NOȚIUNI GENERALE

5. **Frauda** reprezintă orice act ilegal, caracterizat prin înșelăciune, disimulare sau trădare a încrederii, comise de persoane și de entități în scopul obținerii avantajelor financiare, bunurilor sau serviciilor, eschivării de la efectuarea plăților obligatorii, sau garantarea altor avantaje personale ori de afaceri. Frauda presupune inclusiv obținerea la moment sau provocarea pe viitor a unor beneficii sau avantaje necuvenite, ca rezultat al raportării financiare frauduloase, însușirii ilegale de active, neconformității cu actele normative și legislative, știrbirii imaginii și reputației IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani.
6. **Abuzul** reprezintă utilizarea intenționată, necuvenită sau necorespunzătoare a bunurilor, echipamentelor, resurselor entității, inclusiv depășirea împuternicirilor atribuite personalului, în scopul obținerii unor avantaje materiale, sau de alt gen.
7. **Corupția** presupune folosirea ilegală de către angajat a funcției deținute în scopul primirii personal sau pentru o terță persoană a unor beneficii nemeritate, cum ar fi bunuri materiale/ nemateriale sau avantaje; darea de mită; luarea de mită; traficul de influență, etc..
8. Elementele care formează conceptul de **triunghi al fraudei**, necesar în prevenirea

fenomenului respectiv, sunt următoarele:

Oportunitatea - situațiile și circumstanțele care favorizează comiterea fraudelor, cum ar fi activități, procese, asupra cărora persoanele au acces necontrolat.

Justificarea (conștientizarea) - necesitatea persoanelor să-și justifice acțiunile frauduloase în propria minte, acceptând psihologic propriile acțiuni conform principiului anormalității - „contrar regulilor stabilite”.

Motivația reprezintă depășirea/înfrângerea onestității oamenilor, generată de presiunea financiară/stimulente - obținerea de mijloace financiare, bunuri materiale, servicii, avantaje, etc..

IV. PRINCIPII ȘI INSTRUMENTE

9. Conducerea IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani promovează o politică de toleranță zero în legătură cu fraudă, mobilizând toți angajații să acționeze, în toate circumstanțele demn și imparțial, cu onestitate și integritate, să nu facă abuz de poziția ocupată, să protejeze toate resursele încredințate.

10. La nivelul IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani politica antifraudă este promovată prin următoarele:

- Investigarea internă a oricăror semnalări de fraudă, dacă acestea conțin suficiente probe sau detalii privind fraudă comisă sau presupusă;
- Sesizarea organelor abilitate, în cazul constatării faptelor de fraudă;
- Întreprinderea măsurilor în vederea recuperării oricăror pierderi materiale și de imagine, rezultate din fraudă;
- Aplicarea măsurilor disciplinare asupra responsabililor de stabilire a măsurilor de control și supraveghere, în admiterea erorii, care au condiționat fraudă;
- Raportarea imediată a tuturor fraudelor/suspiciunilor de fraudă directorului instituției;
- Asigurarea transparenței politicii antifraudă, prin plasarea acesteia pe pagina web a IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani.

V. RISCURI DE FRAUDĂ ȘI DE CORUPȚIE

11. Scopul gestionării riscului este de a permite managementului entității să identifice elementul de nesiguranță privind atingerea obiectivelor stabilite și riscul asociat acestuia, astfel încât să aibă oportunitatea de a spori capacitatea de a adăuga valoare, de a oferi servicii economice, eficiente și eficace.

12. Procesul de gestionare a riscului de fraudă și corupție implică:

- identificarea riscurilor aferente obiectivelor instituției;
- evaluarea riscurilor prin estimarea semnificației și probabilității producerii acestora;
- stabilirea acțiunilor ce trebuie întreprinse.

13. Riscurile de fraudă și de corupție, precum și măsurile de control în vederea diminuării acestora sunt rezumate, după cum urmează (liste non-exhaustive):

a) Riscuri de fraudă și corupție

- Evitarea, manipularea măsurilor de securitate, inclusiv divulgarea informației confidențiale;
- Manipularea sistemelor informaționale, inclusiv introducerea, eliminarea sau modificarea neautorizată, intenționată a datelor informatice;
- Manipularea datelor sau a documentelor financiare și contabile;
- Plățile nefondate, nejustificate;
- Furtul la nivelul casieriiilor;
- Falsul și falsificarea în înscrierile contabile, manipularea în raportarea patrimonială;
- Furtul de informații relevante, deturnarea de fonduri, de bunuri sau alte active;
- Abuz de bunuri sociale;
- Falsificarea și manipularea contractelor încheiate;
- Falsificarea, manipularea actelor decizionale;
- Conflictul de interese;
- Favoritism, trafic de influență;
- Abuz de putere;
- Funcții sensibile ocupate de una și aceeași persoană o perioadă îndelungată de timp;

b) Elemente de prevenire a fraudei și corupției

- Implementarea și dezvoltarea unui sistem eficace de control intern;
- Asigurarea securității păstrării bunurilor materiale;
- Securizarea accesului la sistemele informaționale;
- Asigurarea transparenței tuturor activităților derulate;
- Evaluarea ex-ante a procedurilor de achiziții publice, a tranzacțiilor cu risc major de

fraudă;

- Segregarea sarcinilor, consolidarea supravegherii activităților ce implică riscuri majore;
- Implementarea procedurilor de control adecvate proceselor, inclusiv utilizarea principiului „patru ochi”;
- Stabilirea unei politici adecvate de recrutare a personalului;
- Promovarea principiilor de conduită etică, asigurând formalizarea regulilor de comportare;
- Identificarea continuă și managementul riscurilor de fraudă;
- Asigurarea sancționării faptelor de fraudă comise.

VI. SISTEMUL DE CONTROL INTERN

14. Controlul intern este un sistem organizat și implementat de management și întregul personal al entității, menit să furnizeze o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor entității, având în vedere:

- eficiența și eficacitatea operațiunilor;
- conformitatea cu cadrul normativ și regulamentele aplicabile;
- siguranța și optimizarea activelor și pasivelor;
- fiabilitatea, siguranța și integritatea informației.

15. Existența unui sistem eficient de control intern, care înglobează activități specifice pentru prevenirea și/sau detectarea precoce a fraudelor, reprezintă un rol important în tratarea riscurilor de fraudă.

Managerii tuturor subdiviziunilor trebuie să implementeze proceduri de control adecvate pentru procesele cu riscuri sporite de fraudă. Un factor important, care contribuie la probabilitatea că un angajat va comite un act de fraudă este **oportunitatea**. Managerii subdiviziunilor trebuie să analizeze oportunitățile pe care angajații le-ar avea pentru a comite fraudă, și să ia măsuri pentru diminuarea riscurilor.

VII. DETECTAREA FRAUDELOR

16. Detectarea fraudelor se poate realiza prin recepționarea informației din diferite surse, cum ar fi: audiență, scrisori, telefon de încredere, poștă electronică, controale, inspecții etc.

17. În incinta IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani urmează a fi instalate cutia poștală și telefonul de încredere, destinate detectării fraudelor/suspiciunilor de fraudă, comise de către

angajați, care vor putea fi utilizate atât de salariați, elevi, părinți, cât și de persoanele din exterior, pentru a semnală fraudele/suspiciunile de fraudă,

VIII. INVESTIGAREA ȘI RAPORTAREA FRAUDELOR

18. Orice fraudă care este detectată sau suspectată trebuie să fie raportată imediat conducerii instituției. În cazul în care vor exista argumente temeinice, conducerea IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani va dispune inițierea procesului de investigare a fraudei.

Componența Grupului de investigare a fraudei se stabilește prin ordinul directorului.

19. În vederea aplicării eficiente a prezentei politici, angajații sunt încurajați să semnaleze fraude/suspiciuni de fraudă, în cazurile în care dispun de astfel de informații. Mesajele care semnalează fraude/suspiciuni de fraudă, parvenite atât din interiorul entității, cât și din afara acesteia, vor fi colectate în cutia poștală disponibilă în IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani.

20. Informația semnalată trebuie să fie exactă, cu referințe detaliate, cum ar fi: persoanele implicate; locul și perioada; fraudă/ suspiciunea de fraudă, alte informații utile.

21. Informația nefondată, fără indicii concrete și dovezi obiective, nu va fi examinată.

22. Rezultatele investigării vor fi raportate directorului de către Președintele Grupului de investigare prin intermediul unui raport semnat de către toți membrii desemnați.

23. Deciziile cu privire la aplicarea prevederilor legislației în vigoare sau inițierea urmăririi penale vor fi luate de către conducerea instituției.

IX. CONFIDENȚIALITATE

24. Toate informațiile primite/cunoscute cu privire la fraude/suspiciuni de fraudă vor fi tratate în mod confidențial pe parcursul investigării. Rezultatele investigațiilor vor fi divulgate sau discutate cu persoane relevante, doar la decizia conducerii.

25. Confidențialitatea informației aferentă actelor frauduloase raportate este importantă pentru a evita deteriorarea reputației persoanelor suspecte, ulterior găsite nevinovate.

X. RESPONSABILITĂȚI

26. Conducerea IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani este responsabilă pentru stabilirea menținerea unui sistem de control intern, care să asigure realizarea cu succes a obiectivelor instituției.

27. Conducătorii subdiviziunilor structurale sunt responsabili de:

- Implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern pentru a reduce riscul de fraudă;

- Identificarea și evaluarea riscului de fraudă ca parte componentă a riscului operațional;
- Implementarea și testarea măsurilor de control pentru prevenirea și detectarea fraudelor;
- Raportarea corespunzătoare a fraudei or/suspiciunilor de fraudă în cazul în care acestea au avut sau pot să aibă loc.

28. Personalul de toate nivelele are datoria să asigure protejarea activelor, utilizarea rațională și eficientă a resurselor, protejarea și menținerea reputației entității.

29. În cazul în care salariatul a primit sau i s-a oferit de la terțe părți cadouri sau beneficii de orice natură, care depășesc limita stabilită de legislație și oferirea lor este legată în mod direct sau indirect de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, salariatul trebuie să informeze conducerea.

XI. DISPOZIȚII FINALE

30. Prevederile prezentului Regulament intră în vigoare la data aprobării.

31. Regulamentul intern Politica antifraudă și anticorupție a IP Colegiul Agroindustrial din Rîșcani va fi plasat pe pagina web cu acces nerestricționat pentru toți utilizatorii.